

NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG LÀM VIỆC NHÓM CỦA SINH VIÊN NGÀNH KẾ TOÁN - KIỂM TOÁN: DỮ LIỆU TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

RESEARCH ON THE REALITY OF TEAMWORK OF ACCOUNTING AND AUDITING STUDENTS:
DATA AT HANOI UNIVERSITY OF INDUSTRY

Nguyễn Thị Thanh Loan^{1,*}, Nguyễn Thị Thanh Hương¹

DOI: <https://doi.org/10.57001/huih5804.2023.269>

TÓM TẮT

Nghiên cứu tập trung tìm hiểu thực trạng làm việc nhóm của sinh viên ngành Kế toán - Kiểm toán, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội. Phương pháp nghiên cứu là phương pháp thu thập dữ liệu thông qua điều tra khảo sát bằng bảng hỏi, với 378 phiếu khảo sát của sinh viên và 22 phiếu khảo sát của giảng viên Khoa Kế toán - Kiểm toán, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội. Dữ liệu được tổng hợp trên Excel và được phân tích bằng thống kê mô tả trên Excel và hỗ trợ phân tích của phần mềm SPSS 22. Kết quả nghiên cứu đã cho thấy thực trạng diễn biến thực tế của sinh viên trong việc thực hiện làm việc nhóm và giảng viên trong việc truyền đạt hướng dẫn cho sinh viên làm việc nhóm vẫn còn nhiều hạn chế cần khắc phục. Từ kết quả thu được, nghiên cứu đề xuất một số khuyến nghị nhằm cải thiện vấn đề làm việc nhóm của sinh viên và việc hướng dẫn của giảng viên cho sinh viên làm việc nhóm, hướng đến việc thực hiện làm việc nhóm của sinh viên tốt hơn.

Từ khóa: Làm việc nhóm, sinh viên kế toán - kiểm toán.

ABSTRACT

The study focuses on finding out the reality of teamwork among students majoring in accounting and auditing, Hanoi University of Industry. The research method is a method of data collection through survey survey by questionnaire, with 378 student surveys and 22 questionnaires of lecturers of Faculty of Accounting - Auditing, Hanoi University of Industry. The data was synthesized on Excel and analyzed by descriptive statistics on Excel and supported the analysis of SPSS 22 software. The research results showed the actual situation of students in doing the job. There are still many limitations to the teamwork and the lecturers in imparting instructions to students to work in groups. From the obtained results, the study proposes some recommendations to improve student teamwork and the instructor's guidance for students to work in groups, towards the implementation of student teamwork better.

Keywords: Teamwork, accounting and auditing student.

¹Khoa Kế toán - Kiểm toán, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội

*Email: nguyenthithanhloan@hau.edu.vn

Ngày nhận bài: 25/2/2023

Ngày nhận bài sửa sau phản biện: 30/6/2023

Ngày chấp nhận đăng: 25/12/2023

1. GIỚI THIỆU

Kỹ năng làm việc nhóm (Teamwork skills) là một trong những "kỹ năng mềm" vô cùng quan trọng đối với con người trong đời sống hằng ngày cũng như trong công việc. Nhóm không chỉ là nơi tập hợp hai hay nhiều cá nhân làm việc mà còn là nơi tụ họp, nuôi dưỡng và phát huy các kỹ năng khác nhau của các cá nhân trong sự tương trợ lẫn nhau nhằm thỏa mãn những nhu cầu nào đó của các thành viên và cùng đạt tới những mục tiêu cụ thể. Trong học tập, nhóm có thể được thành lập do sự phân công của giảng viên hay do một số bạn có cùng mối quan tâm tìm hiểu về một chủ đề nào đó mà kết hợp lại thành nhóm để trao đổi, chia sẻ và giúp đỡ lẫn nhau nhằm đạt kết quả học tập tốt hơn.

Ngày nay, kỹ năng làm việc nhóm gần như không thể tách rời với sinh viên, đặc biệt là sinh viên khối ngành kinh tế, nó có thể coi như là hành trang mang theo khi sinh viên ra trường. Nó đã trở thành một trong những tố chất quan trọng đối với những ứng viên muốn thành công. Các doanh nghiệp tuyển nhân viên luôn yêu cầu ứng viên có khả năng làm việc theo nhóm. Đây cũng là lý do mà rất nhiều các công ty hiện nay, đặc biệt là các công ty nước ngoài yêu cầu ứng viên phải có khả năng làm việc này.

Sinh viên Khoa Kế toán - Kiểm toán, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội nói riêng và toàn thể sinh viên của nhà trường nói chung đang rất quan tâm tới kỹ năng mềm, đặc biệt là kỹ năng làm việc nhóm. Thực trạng cho thấy đa phần các sinh viên từ bậc trung học phổ thông lên bậc đại học đều không thích ứng kịp với cách học và làm việc nhóm, bên cạnh đó một số khác, tuy đã tham gia làm việc nhóm nhưng không tìm thấy được sự thích thú trong công việc cũng như không tạo ra được hiệu quả trong công việc của nhóm.

Nhận thức được tầm quan trọng của kỹ năng làm việc nhóm trong học tập của sinh viên, mục tiêu của nghiên cứu này là tìm hiểu thực trạng làm việc nhóm trong học tập của sinh viên Kế toán - Kiểm toán, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội theo đánh giá từ phía sinh viên và giảng viên giảng

dạy, từ đó đưa ra một số khuyến nghị nhằm nâng cao hiệu quả làm việc nhóm của sinh viên, giúp sinh viên có thể thích ứng được với xu thế phát triển của thời đại hội nhập hiện nay.

2. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU VÀ CÁC GIẢ THUYẾT NGHIÊN CỨU

Một trong những kỹ năng mềm mà sinh viên cần phải rèn luyện trong quá trình học tập ở trường đại học là kỹ năng hợp tác. Kỹ năng làm việc nhóm hay hợp tác nhóm là kỹ năng cần thiết, quan trọng góp phần hình thành năng lực chuyên môn cho sinh viên sau khi ra trường. Việc rèn luyện một cách thuận thực, nhuần nhuyễn kỹ năng này trong quá trình học tập ở trường đại học, sinh viên sẽ tích lũy được những vốn kiến thức, kinh nghiệm làm việc, kỹ năng phối kết hợp trong nhóm học tập, hoạt động tập thể cũng như trong cuộc sống của bản thân. Đặc biệt, hợp tác có ý nghĩa và tác dụng rất lớn đối với việc trau dồi chuyên môn, nghiệp vụ cho sinh viên, đáp ứng xu thế phát triển của thời đại [6].

Brame và Biel cho rằng kỹ năng làm việc nhóm có khả năng thích ứng vô hạn, hoạt động trong các lớp học nhỏ và lớn trên khắp các lĩnh vực và có thể là một trong những phương pháp giảng dạy hiệu quả nhất dành cho các giảng viên đại học [1]. Đối với đào tạo đại học, quy chế đào tạo tín chỉ luôn hướng đến mục tiêu kích thích sự tư duy, chủ động của người học. Làm việc theo nhóm là một trong những phương pháp học tập phát huy tính sáng tạo, tư duy độc lập, tinh thần tập thể của sinh viên [3]. Nhà tuyển dụng coi trọng tinh thần đồng đội vì làm việc theo nhóm hiệu quả có thể tạo ra lợi thế cạnh tranh bền vững trên thương trường. Các tổ chức đã báo cáo rằng năng lực số 1 mà họ mong muốn ở một ứng viên là khả năng làm việc nhóm tốt [2]. Còn Plotnikova và Strukov cho rằng ngày nay, sinh viên tốt nghiệp các cơ sở giáo dục đại học được yêu cầu phải có tư duy chuyên nghiệp mới, khả năng vận động cao, năng lực, lòng khoan dung và tập trung vào các hoạt động nội bộ được thực hiện theo nhóm [7]. Với hình thức tổ chức đào tạo theo nhóm, một môi trường được tạo ra cho phép sinh viên không chỉ thành thạo các kỹ năng và khả năng tương tác và hợp tác kinh doanh mà còn hình thành khả năng tư duy phản biện, bao gồm khả năng tư duy sáng tạo, sử dụng kiến thức mới và vận dụng kiến thức vào thực tế. Đặc trưng hoạt động nhóm trong học tập của sinh viên là ý thức tự giác, chủ động, có tinh thần trách nhiệm và kỹ năng đội nhóm của sinh viên. Bên cạnh đó cũng có sự hướng dẫn trực tiếp của giảng viên, tuy nhiên hoạt động nhóm có hiệu quả hay không phụ thuộc rất lớn ở kỹ năng và ý thức của sinh viên. Hoạt động nhóm trong học tập của sinh viên là hoạt động mang tính chất nghiên cứu, tự giác. Hoạt động nhóm gồm ba phần chủ yếu gắn bó chặt chẽ với nhau: Nhận thức, thái độ và hành động. Hành động ở đây nói đến chính là các kỹ năng, biết cách tổ chức công việc, sắp xếp khoa học, nghiên cứu thực trạng hoạt động nhóm trong học tập của sinh viên là một cách khoa học, hợp lý, tiết kiệm thời gian và có chất lượng để hiểu và tìm ra giải pháp cải thiện chất lượng hoạt động nhóm trong học tập hiệu quả. Ku, Tseng và

Akarasriworn đã nhấn mạnh ba yếu tố cộng tác chiếm 53% sự khác biệt về mức độ hài lòng khi làm việc nhóm trực tuyến, thêm vào đó, sinh viên thích làm việc cộng tác trong môi trường trực tuyến hơn [4].

Các nghiên cứu cho thấy những hiệu quả to lớn từ làm việc nhóm trong học tập đối với sinh viên. Ngoài các mô hình đánh giá hiệu quả của làm việc nhóm đến chất lượng học tập, giảng dạy, các nghiên cứu cũng đã vận dụng nhiều mô hình lý thuyết và đo lường khác nhau đưa ra được các kết quả nghiên cứu có ít nhiều sự khác biệt. Các nghiên cứu cho thấy làm việc nhóm trong học tập chính là một kỹ năng mềm thiết yếu của sinh viên và nó có thể giúp sinh viên đáp ứng được xu thế phát triển của thời đại. Bên cạnh những lợi ích của làm việc nhóm trong học tập, các nghiên cứu cũng đưa ra được một số khó khăn, bất cập mà sinh viên còn gặp phải trong quá trình làm việc nhóm, như khó khăn trong lớp học tiếng Anh [5].

3. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quy trình nghiên cứu:

Bước 1: Tổng quan nghiên cứu và xác định vấn đề và khoảng trống nghiên cứu.

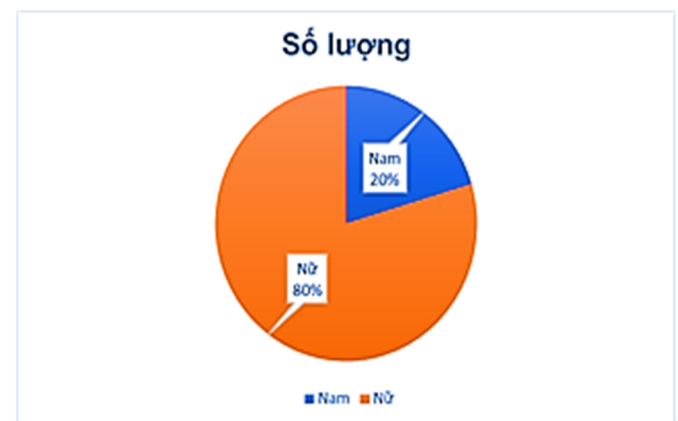
Bước 2: Điều tra, thu thập dữ liệu nghiên cứu. Phương pháp thu thập dữ liệu được sử dụng là phương pháp điều tra bảng hỏi. Hình thức khảo sát là khảo sát trực tuyến thông qua đường dẫn tại Google Form vào tháng 3/2022.

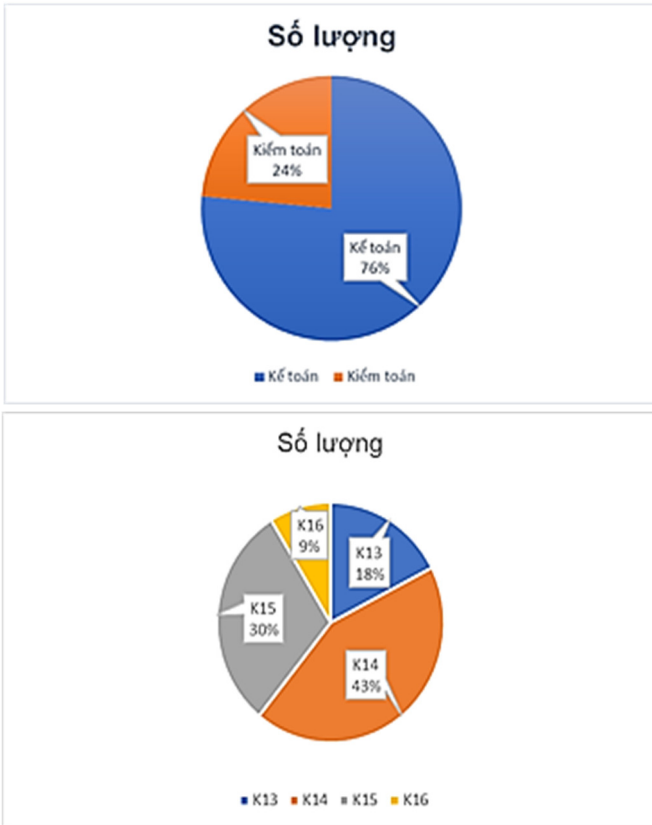
Bước 3: Phân tích dữ liệu và trình bày dữ liệu nghiên cứu: Dữ liệu được tổng hợp trên Excel và được phân tích bằng thống kê mô tả trên Excel và hỗ trợ phân tích của phần mềm SPSS 22.

Dữ liệu khảo sát: Số lượng phiếu điều tra thu về gồm 378 phiếu khảo sát sinh viên và 22 phiếu khảo sát giảng viên hợp lệ.

Đối tượng thu thập thông tin chính là sinh viên năm thứ nhất (K16, 9%), năm thứ hai (K15, 30%), năm thứ 3 (K14, 43%), năm thứ tư (K13, 18%). Trong số 378 sinh viên có 76% là sinh viên ngành kế toán và 24% là sinh viên ngành kiểm toán.

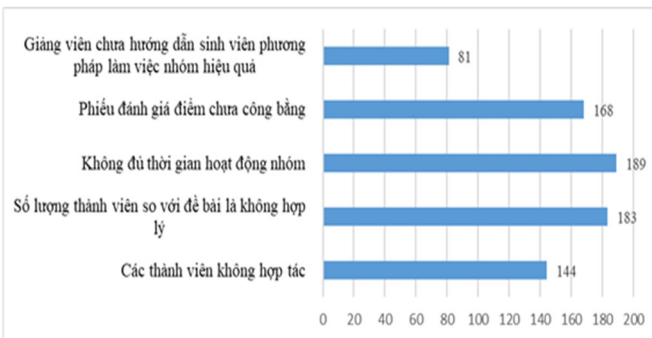
Ngoài ra, đối tượng thu thập thông tin phản hồi thu được từ giảng viên tham gia giảng dạy tại Khoa Kế toán - Kiểm toán, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội gồm 22 giảng viên.

Hình 1. Đặc điểm dữ liệu sinh viên tham gia nghiên cứu

4. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN
4.1. Kết quả đánh giá từ phía sinh viên

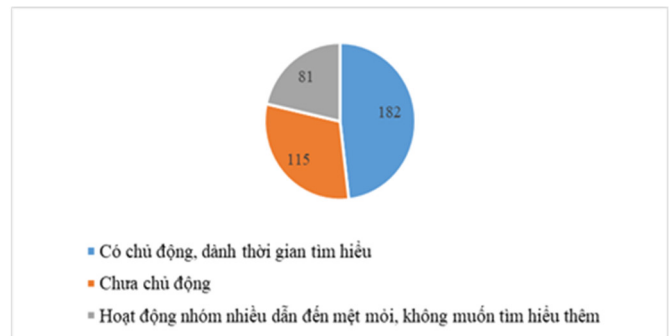

Hình 2. Thống kê đánh giá về những khó khăn của sinh viên Kế toán - Kiểm toán khi làm việc nhóm

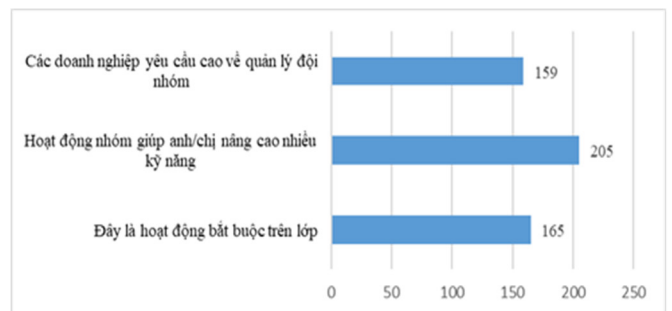
Những khó khăn của sinh viên khi tham gia làm việc nhóm: theo hình 2 cho thấy đa số sinh viên gặp phải khó khăn là do không đủ thời gian làm việc nhóm (189/378 sinh viên chiếm 50%), khó khăn thứ hai mà sinh viên gặp phải đó là số lượng thành viên so với đề bài là không hợp lý (183/378 sinh viên chiếm 48,41%), tiếp theo là phiếu đánh giá điểm chưa công bằng (44,44%) (đây là phiếu đánh giá điểm của nhóm xây dựng để đánh giá việc thực hiện hoạt động nhóm của các thành viên trong nhóm), các thành viên không hợp tác (38,1%), giảng viên chưa hướng dẫn sinh viên phương pháp làm việc nhóm hiệu quả chiếm tỷ lệ thấp nhất (21,43%).

Thống kê về mức độ chủ động của sinh viên khi tham gia làm việc nhóm: Ngoài những yếu tố khách quan trên, nhóm

nghiên cứu cũng đã đặt ra những câu hỏi nghiên cứu về sự chủ động của sinh viên đối với làm việc nhóm trong học tập. Kết quả hình 3 cho thấy 182/378 sinh viên có chủ động dành thời gian tìm hiểu, chiếm tới 48,15%, điều này cho thấy sinh viên đã có nhận thức khá tốt trong việc tìm hiểu các phương pháp phục vụ cải thiện tình trạng làm việc nhóm trong học tập. Tuy nhiên số lượng sinh viên chưa chủ động tìm hiểu phương pháp giúp làm việc nhóm hiệu quả không hề nhỏ, 115/378 sinh viên chiếm tới 30,42%. Số còn lại 21,4% (81/378 sinh viên) cho rằng làm việc nhóm quá nhiều dẫn đến mệt mỏi, không muốn tìm hiểu thêm. Như vậy, nếu xét trên tổng thể thì số lượng sinh viên chưa chủ động tìm hiểu cả về lý do khách quan và chủ quan lớn hơn số lượng sinh viên chủ động tìm hiểu, có thể sinh viên chưa hiểu được hết ý nghĩa của làm việc nhóm mang lại cả trong học tập và cuộc sống.

Hình 3. Số lượng sinh viên đánh giá về mức độ chủ động khi tham gia làm việc nhóm

Hình 4. Động lực giúp sinh viên kế toán - kiểm toán chủ động nâng cao hiệu quả làm việc nhóm

Xem xét về động lực giúp sinh viên kế toán - kiểm toán có thể nâng cao hiệu quả làm việc nhóm: Kết quả khảo sát được trình bày tại hình 4 cho thấy sinh viên chủ động trong làm việc nhóm bởi phần đông sinh viên nhận thức được việc tham gia vào làm việc nhóm cũng giúp sinh viên cải thiện nhiều kỹ năng khác (205 sinh viên chiếm 54,23% sinh viên khảo sát), 159/378 (42,06%) sinh viên khảo sát cho rằng động lực tiếp theo giúp sinh viên chủ động cải thiện làm việc nhóm đó là các doanh nghiệp yêu cầu cao về quản lý đội nhóm, nhiều doanh nghiệp đã lựa chọn khả năng làm việc theo nhóm và quản lý đội nhóm là một trong số những yêu cầu cần thiết trong tiêu chí tuyển dụng của mình, bên cạnh đó còn 165/378 sinh viên (43,65%) cho rằng đây là hoạt động bắt buộc trên lớp, sinh viên còn chưa nhận ra được các kỹ năng mà hoạt động nhóm trong học tập đem lại sẽ phục vụ rất lớn cho công việc sau này. Điều này được thể hiện cụ

thể qua hình 5 như sau: Sinh viên tham gia làm việc nhóm không có trách nhiệm và như một sự bắt buộc, chống đối là 141/378 sinh viên khảo sát chiếm 37,3%. Sinh viên không quan tâm đến làm việc nhóm chiếm 136/378 tương đương 35,98%. Sinh viên nhiệt tình tham gia làm việc nhóm, sôi nổi đóng góp ý kiến có 101/378 sinh viên khảo sát tương đương 26,72%. Điều này thể hiện, sinh viên đang coi làm việc nhóm trong học tập là việc và nghĩa vụ phải làm trong môn học, trong một nhóm hoạt động nếu mình không làm sẽ có người khác làm, không có ý thức, trách nhiệm, làm chống đối và thậm chí không quan tâm đến hoạt động nhóm. Hai nhóm này chiếm tỷ trọng lớn trong tổng thể, dẫn đến làm việc nhóm trong học tập không đạt kết quả cao, thậm chí gây ức chế, mâu thuẫn giữa các thành viên trong nhóm và làm việc nhóm trong học tập không đạt được kết quả tối ưu.

- Các bạn nhiệt tình tham gia hoạt động nhóm, sôi nổi đóng góp ý kiến
- Nhiều bạn không quan tâm đến hoạt động nhóm
- Các bạn tham gia hoạt động nhóm không có trách nhiệm và như 1 sự bắt buộc, chống đối

Hình 5. Ý thức làm việc nhóm trong học tập

Bên cạnh đó cũng có một số tác động ngoại lực dẫn tới tinh thần làm việc nhóm giảm sút như là học quá nhiều môn trong một kỳ, quá nhiều bài tập nhóm dẫn tới mệt mỏi không muốn tham gia làm việc nhóm (chiếm tới 67,2%), tỷ lệ sinh viên không bị ảnh hưởng bởi nhiều môn học trong kỳ, nhiều bài tập cùng lúc chỉ chiếm 32,8%, phải chăng việc học quá nhiều môn trong một kỳ và quá nhiều bài tập nhóm cùng lúc đã khiến cho khả năng làm việc nhóm của sinh viên chỉ ở mức trung bình và thấp, sinh viên có mức độ khả năng làm việc nhóm cao là 28,84%, tỷ lệ này khá thấp so với tổng thể.

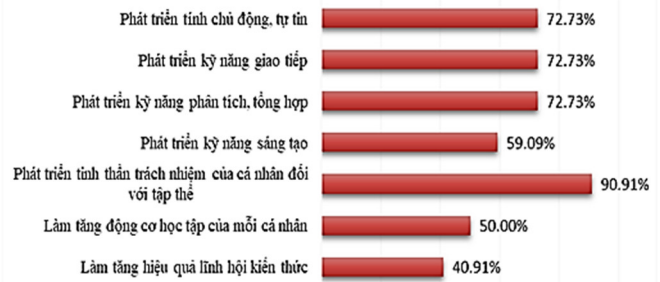
Kết quả phân tích thực trạng làm việc nhóm của sinh viên Khoa Kế toán - Kiểm toán, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội hiện nay, có thể thấy vẫn còn tồn tại một số hạn chế ở sinh viên như về: ý thức tham gia còn chưa cao (số sinh viên không quan tâm đến hoạt động nhóm chiếm tới 35,98% cùng với đó là số sinh viên tham gia nhưng không có trách nhiệm chiếm 37,3%), số lượng sinh viên chưa chủ động tìm hiểu phương pháp giúp làm việc nhóm hiệu quả chiếm tỷ lệ khá lớn là 30,42%, số sinh viên cho rằng làm việc nhóm quá nhiều dẫn đến mệt mỏi, không muốn tìm hiểu thêm là 21,4%.

4.2. Kết quả đánh giá từ phía giảng viên

Với phản hồi từ 22 giảng viên giảng dạy tại Khoa Kế toán - Kiểm toán thể hiện các kết quả như sau:

Đánh giá của giảng viên về tầm quan trọng của làm việc nhóm: kết quả hình 6 cho thấy: 20/22 giảng viên (90,91%) cho rằng làm việc nhóm giúp sinh viên phát triển tinh thần trách nhiệm của cá nhân đối với tập thể. 16/22 giảng viên (72,73%) cho rằng làm việc nhóm giúp phát triển tính chủ

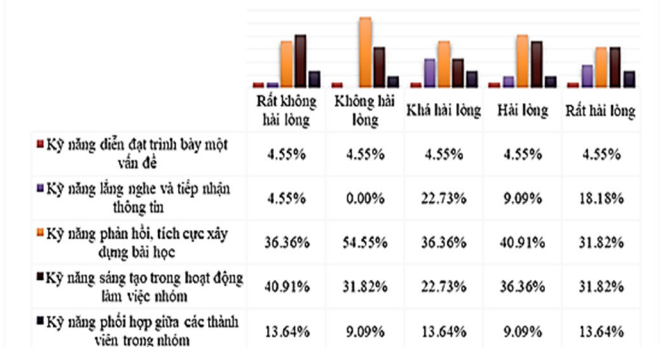
động, tự tin, phát triển kỹ năng giao tiếp và phát triển kỹ năng phân tích, tổng hợp. 13/22 giảng viên (59,09%) cho rằng làm việc nhóm giúp phát triển kỹ năng sáng tạo. 11/22 giảng viên (50%) cho rằng làm việc nhóm làm tăng động cơ học tập của mỗi cá nhân và 9/22 giảng viên (40,91%) cho rằng làm việc nhóm làm tăng hiệu quả lĩnh hội kiến thức. Như vậy, việc đưa hoạt động nhóm vào trong học tập đã góp phần giúp sinh viên rèn luyện được tương đối các kỹ năng làm việc giúp ích cho bản thân sinh viên trong tương lai.

Hình 6. Đánh giá của giảng viên về tầm quan trọng của làm việc nhóm

Đánh giá của giảng viên về thực trạng kỹ năng làm việc nhóm trong học tập của sinh viên thông qua kết quả thể hiện ở hình 7.

Đa số giảng viên đều khá hài lòng và hài lòng với các kỹ năng trong làm việc nhóm của sinh viên: kỹ năng diễn đạt trình bày một vấn đề; kỹ năng lắng nghe và tiếp nhận thông tin; kỹ năng phối hợp giữa các thành viên trong nhóm. Tuy nhiên tỷ lệ giảng viên rất hài lòng với kỹ năng là rất ít, mà giảng viên rất không hài lòng và không hài lòng với các kỹ năng của sinh viên như: kỹ năng phản hồi và tích cực xây dựng bài học của sinh viên; kỹ năng sáng tạo trong hoạt động làm việc nhóm, giảng viên đánh giá không cao đối với những kỹ năng này mặc dù đây là những kỹ năng quan trọng, là yếu tố quyết định một bài hoạt động nhóm đạt hiệu quả tối ưu.

Hình 7. Đánh giá thực trạng kỹ năng làm việc nhóm trong học tập của sinh viên

Nguyên nhân ảnh hưởng đến quá trình làm việc nhóm của sinh viên: kết quả ở hình 8 cho thấy, 15/22 giảng viên (68,18%) cho rằng sinh viên chưa có kỹ năng làm việc nhóm, 13/22 giảng viên (59,09%) cho rằng sinh viên chưa có một quy trình tổ chức làm việc nhóm hợp lý, 12/22 giảng viên (54,55%) chọn số lượng sinh viên trong lớp quá đông, 9/12

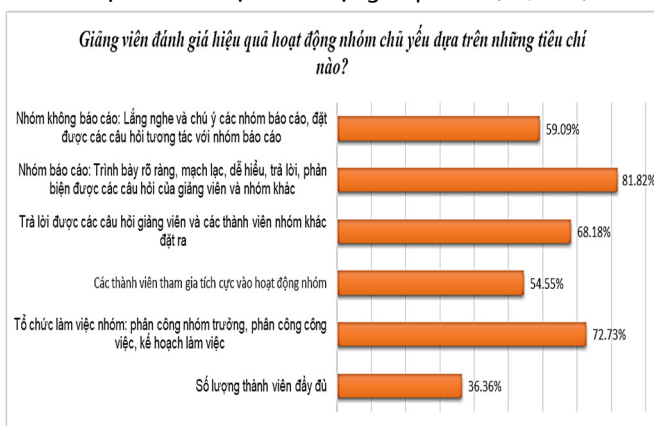

giảng viên (40,91%) cho rằng thời gian cho phép là không đủ, 7/22 giảng viên (31,82%) cho rằng nội dung học phần khó có thể tổ chức giờ thảo luận nhóm và 6/22 giảng viên (27,27%) lựa chọn do cơ sở vật chất không đầy đủ. Phải chăng vì nội dung học phần quá dài không đủ điều kiện để sinh viên tổ chức giờ thảo luận, giảng viên chưa thể phổ biến, hướng dẫn cho sinh viên quy trình làm việc hiệu quả hợp lý, dẫn đến sinh viên thiếu kỹ năng làm việc nhóm, số lượng sinh viên trên lớp quá đông gây khó khăn trong việc kiểm soát hoạt động từng nhóm của sinh viên, cơ sở vật chất đã cũ cần bảo dưỡng định kỳ.

Hình 8. Nguyên nhân ảnh hưởng đến quá trình làm việc nhóm của sinh viên

Tiêu chí đánh giá hiệu quả làm việc nhóm: Hình 9 thể hiện kết quả: Chủ yếu giảng viên đánh giá dựa trên việc nhóm báo cáo có trình bày được rõ ràng, mạch lạc, dễ hiểu hay không, có đủ kiến thức cơ bản để phản biện các câu hỏi của giảng viên và nhóm khác hay không (81,82%). Việc tổ chức làm việc nhóm phải có sự phân công nhóm trưởng và thành viên rõ ràng, có bảng phân công công việc và kế hoạch làm việc (72,73%). Đối với nhóm không báo cáo, việc lắng nghe và đặt câu hỏi tương tác với các nhóm báo cáo cũng được giảng viên tính là một điểm cộng (59,09%) và các thành viên tham gia đầy đủ trong quá trình báo cáo, có sự tương tác giữa các thành viên, thể hiện được sự tích cực đối với bài nhóm được tính là một điểm cộng tiếp theo (54,55%).

Hình 9. Tiêu chí đánh giá hiệu quả làm việc nhóm chủ yếu

Như vậy, thực trạng kỹ năng làm việc nhóm của sinh viên kế toán – kiểm toán dưới góc nhìn của giảng viên đó là những kỹ năng như kỹ năng phản hồi, tích cực xây dựng bài học và kỹ năng sáng tạo trong làm việc nhóm của sinh viên là những kỹ năng mà hiện nay sinh viên rất yếu, nguyên

nhân chủ yếu có thể là do sinh viên chưa có kỹ năng làm việc nhóm, chưa có một quy trình tổ chức làm việc nhóm hợp lý và số lượng sinh viên trong lớp quá đông khiến cho việc tổ chức làm việc nhóm không hiệu quả.

Từ kết quả nghiên cứu theo đánh giá của sinh viên và giảng viên đã thấy rõ được tầm quan trọng của kỹ năng làm việc nhóm và thực trạng làm việc nhóm của sinh viên, vì vậy vấn đề này nên cần được nghiên cứu và đưa ra khuyến nghị, giải pháp giúp sinh viên khoa Kế toán - Kiểm toán nói riêng và toàn thể sinh viên Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội nói chung được tham gia hoạt động làm việc nhóm và thực hiện kỹ năng làm việc nhóm hiệu quả hơn.

5. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Với sự phát triển của xã hội và nền kinh tế hướng tới lực lượng lao động có trình độ cao với những kỹ năng mềm phục vụ cho công việc. Nhận thức được điều này, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội luôn coi trọng việc đào tạo, rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm cho sinh viên thông qua chương trình học và các hoạt động ngoại khóa, điều này đã giúp cho sinh viên có những nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của kỹ năng làm việc nhóm. Nhà trường luôn đưa vào những nội dung, cách thức tổ chức phù hợp tác động tích cực đến việc rèn luyện kỹ năng cho sinh viên. Tuy nhiên với sự tác động chủ quan và khách quan khiến hoạt động làm việc nhóm trong học tập của sinh viên chưa đạt được hiệu quả cao, để góp phần tạo ra nguồn lực lao động trí thức có trình độ và kỹ năng mềm tốt để giúp đất nước phát triển và theo kịp với tốc độ phát triển của các nước trong khu vực và trên thế giới, đối với giảng viên và sinh viên cần thực hiện như sau:

Về phía sinh viên

- Sinh viên cần có ý thức rằng kỹ năng làm việc nhóm là kỹ năng vô cùng quan trọng trong học tập và trong công việc sau này, cho nên sinh viên cần tích cực, chủ động, tự rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm trong quá trình học tập.

- Khi tham gia làm việc nhóm:

- + Cần tổ chức, phân công, công việc trong nhóm rõ ràng. Khi một nhóm mới hình thành cần phân chia công việc rõ ràng, phù hợp với khả năng của từng thành viên trong nhóm để khai thác điểm mạnh của từng thành viên. Nên bầu ra trưởng nhóm chịu trách nhiệm trong quá trình làm việc nhóm để đảm bảo công việc được hoàn thành tốt nhất, trưởng nhóm phải là người có kỹ năng lãnh đạo, dẫn dắt các thành viên trong nhóm, khuấy động tinh thần làm việc nhóm của mọi người, khuyến khích sự phối hợp của các thành viên nhằm hoàn thành tốt công việc của nhóm.

- + Cần có thái độ nghiêm túc và có trách nhiệm. Thực tế cho thấy thực trạng làm việc nhóm của sinh viên hiện nay là kém hiệu quả. Để cải thiện kĩ năng làm việc nhóm, thái độ của sinh viên trong làm việc nhóm là vô cùng quan trọng, do đó sinh viên cần phải có thái độ nghiêm túc và có trách nhiệm khi làm việc nhóm, để làm việc nhóm hiệu quả thì sinh viên cần hiểu đúng đắn mục đích, ý nghĩa của việc làm việc nhóm và hướng đến mục tiêu chung.

+ Biết lắng nghe và đưa ra ý kiến cá nhân. Sinh viên cần phải biết lắng nghe ý kiến của các thành viên trong nhóm và đưa ra được những ý kiến đóng góp mang tính sáng tạo, ý kiến phản hồi bổ sung cho nhau để hoạt động nhóm đạt hiệu suất cao nhưng trên cơ sở có sự chuẩn bị chu đáo cả về mặt nội dung lẫn phương pháp tổ chức của mọi thành viên trong nhóm, như vậy sẽ là chìa khóa giúp một bài tập nhóm thành công.

Về phía giảng viên

Mỗi giảng viên đều có những phương pháp giảng dạy, cách thức triển khai bài giảng, hướng dẫn cách học, cách làm việc nhóm là khác nhau. Từ kết quả khảo sát, để sinh viên có kỹ năng làm việc nhóm tốt, giảng viên cần:

- Hướng dẫn sinh viên về cách làm việc nhóm hiệu quả. Thực tế cho thấy, có sự hạn chế hướng dẫn của giảng viên dẫn đến việc sinh viên gặp nhiều khó khăn khi làm việc nhóm. Do đó, giảng viên có thể hỗ trợ sinh viên bằng cách hướng dẫn cách tổ chức nhóm, đánh giá thành viên trong nhóm, cung cấp các thông tin cần thiết mà sinh viên có thể dễ dàng tiếp cận trong làm việc nhóm.

- Tổ chức hoạt động nhóm dưới nhiều hình thức giúp sinh viên bớt căng thẳng trong quá trình làm việc nhóm. Thời gian làm việc nhóm trên lớp có hạn dẫn đến không có thời gian giao lưu, tương tác giữa giảng viên với sinh viên hoặc giữa sinh viên với sinh viên trong lớp, do đó giảng viên có thể tổ chức hình thức hoạt động nhóm tùy đặc thù bài học để có thể làm việc nhóm trên lớp, hay làm việc nhóm online, như vậy sẽ bớt nhàm chán và mệt mỏi.

- Giao bài nhóm phù hợp với đối tượng sinh viên để sinh viên không bị quá sức và áp lực. Thực tế cho thấy khi giao bài tập nhóm, giảng viên chỉ chú trọng đến nội dung của đề tài sinh viên sẽ giải quyết ra sao mà chưa quan tâm đến cách sinh viên tiếp cận như thế nào, khả năng tiếp thu và kỹ năng sinh viên có phù hợp không, bài tập nhóm có phù hợp với nội dung kiến thức mà sinh viên đã tiếp nhận?

- Cần sát sao, quan tâm hơn tới các nhóm, đánh giá, nhận xét rõ ràng. Giảng viên luôn là cầu nối giữa các sinh viên với nhau cho nên giảng viên cần sát sao, quan tâm đến các nhóm, luôn đánh giá công tâm và nhận xét rõ ràng ưu điểm, hạn chế của từng nhóm.

- Cần chia nhóm, phân công số lượng sinh viên tham gia các nhóm hợp lý để có thể giúp sinh viên trong lớp đánh giá được năng lực làm việc nhóm của từng thành viên một cách chính xác, khuyến khích tinh thần làm việc nhóm của sinh viên.

Tóm lại, làm việc nhóm là một kỹ năng cần thiết đối với mỗi sinh viên Khoa Kế toán - Kiểm toán nói riêng và sinh viên Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội nói chung. Nó giúp sinh viên rèn luyện kỹ năng mềm, rèn luyện tinh thần học tập tự chủ, trau dồi kiến thức chuyên môn, kinh nghiệm làm việc, phát triển tư duy sáng tạo mang lại những ý kiến đề xuất đột phá, nâng cao tinh thần kỷ luật, tạo sự gắn kết và các mối quan hệ lâu dài. Để làm được điều đó, mỗi sinh viên cần có thái độ nghiêm túc, biết lắng nghe, có trách nhiệm đối với công việc

chung, mạnh dạn đóng góp ý kiến khi làm việc nhóm. Đồng thời, giảng viên cũng đóng vai trò không thể thiếu giúp cho kỹ năng làm việc nhóm của sinh viên hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Brame C. J., Biel R., 2015. *Group work: Using cooperative learning groups effectively*. Center for Teaching. <https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/setting-up-and-facilitating-groupwork-using-cooperative-learning-groups-effectively>.
- [2]. Camron Casper Wm, 2017. *Teaching beyond the topic, Teaching teamwork skills in higher education*. Journal of Higher Education Theory and Practice, Vol. 17(6).
- [3]. Doan Thị Thanh Minh, Hoang Thi Quynh Nga, Nguyen Thi Kim Ngoc, 2012. *Improving the students teamwork effectiveness at informatics - accounting department based on credit training system*The 8th scientific research student conference, University of Danang.
- [4]. Ku H.Y., Tseng H. W., Akarasriworn C., 2013. *Collaboration factors, teamwork satisfaction, and student attitudes toward online collaborative learning*. Computers in Human Behavior, 29(3): 922-929. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.12.019>.
- [5]. Le Pham Hoai Huong, 2009. *An investigation into the disadvantages of group work in learning english in efl classrooms*. Hue University Journal of Science, 54, 51-57.
- [6]. Pham Xuan Vu, 2015. *Cooperation - a necessary skill for student in learning and researching at a university*. Tra Vinh University Journal of Scienc, Vol. 17, 44-47.
- [7]. Plotnikova N. F., Strukov E. N., 2019. *Integration of teamwork and critical thinking skills in the process of teaching students*. Cypriot Journal of Educational Sciences. 14(1), 001-010.

AUTHORS INFORMATION

Nguyen Thi Thanh Loan, Nguyen Thi Thanh Huong

Faculty of Accounting - Auditing, Hanoi University of Industry, Vietnam